

ARXIU

Neu n'hi do!

Comença la temporada d'esquí i totes les estacions fan els últims retocs per tenir les instal·lacions a punt per a les primeres neus. Enguany el protagonista destacat serà el 'carving', un material revolucionari tant per als esquiadors novells com per als experts.

La neu ja ha fet una primera i tímida aparició al Pirineu, la setmana passada. De seguida tots els dits afeccionats a l'escalfora del guant s'han creuat amb el desig de poder trepitjar blanc com l'any passat, la darrera setmana de novembre. Tot i aquest avançament dels darrers anys, la popularització real de la neu no comença fins aquesta setmana, amb el pont beneït per la política i la religió. Després, per la gran majoria dels mortals, ja venen les festes de Nadal, Setmana Santa i els caps de setmana d'hivern i principi de primavera; els feiners queden per els privilegiats.

Aquesta temporada tot apunta que la gran estrella de les estacions d'esquí alpí seran els esquís de tipus *carving*, que ja anuncien als quatre vents la seva consolidació alhora que signen el certificat de defunció dels esquís tradicionals. Els experts parlen de revolució en el món dels practicants de l'esquí quan mencionem el *carving*, ja que no solament millora l'esquiada dels més experts sinó que també fa més fàcil als aprenents entrar en contacte amb aquest mitjà de transport-diversió. Aquests tipus d'esquís, també anomenats *carvers*, són com si d'una planxa de surf de neu en féssim dos, així els esquís, més amples als extrems i més estrets al centre, permeten una gran facilitat i seguretat de moviments en els descensos. I si els *carvers* es començaran a consolidar enguany, el que ja és una realitat en moltes pistes és el surf de neu o *snowboard*, que ha donat entrada a un seguit d'aficionats urbans al monopati que fins ara no s'havien sentit atrets per la neu.

Com més va més la pràctica de l'esquí es converteix en un esport-entreteniment practicat per molta gent, tant en solitari com en família, tant per experts com per aprenents, tant en cap de setmana esporàdic com prenent uns dies a les vacances de l'estiu per gaudir més a fons de la neu. Aquesta popularització necessita, sobretot, arribar sobre quatre rodes fins a la pista i no tornar a casa pensant que hom ha passat més temps a la cua d'un remuntador que lliscant da-

ESTACIONES ESQUÍ ALPÍ

Arinsal (Andorra)

- Cotes: 1.550-2.560 metres
- 21 pistes que ocupen 28 km, 13 remuntadors, guarderia, jardí de neu
- Preu un dia: 2.600-3.150 pessetes (temporades baixa-alta)

Baqueira-Beret (Vall d'Aran)

- Cotes: 1.500-2.510 metres
- 46 pistes en 77 km, 7 km d'esquí de fons, 2 pistes per a eslàlom, 24 remuntadors, 4 parcs infantils, esquí de neu profunda, monosquí, surf de neu, helisquí, parapent amb esquí, trineu de gossos.
- Preu un dia: 4.200 pessetes

Boi-Taull Resort (Alta Ribagorça)

- Cotes: 2.030-2.750 metres
- 37 pistes en 39 km, 14 remuntadors, *halfpipes* per a surf de neu, esquí acrobàtic-*bumps*, parapent esquí, esquí de muntanya, esquí de fons, *telemark*, esquí extrem, competicions per a grups, parc infantil.
- Preu un dia: 3.300-3.800 pessetes (feiner-festiu)

Cambrà d'Aze-Eina-Sant Pere (Cerdanya)

- Cotes: 1.700-2.450 metres
- 27 pistes, 19 remuntadors, guarderia, 35 km de pistes, trineu amb cavalls
- Preu un dia: 95-105 francs (temporada baixa i estudiants-temporada alta)

Cerdanya-Puigmal 2600 (Cerdanya)

- Cotes: 1.800-2.600 metres
- 19 pistes, 9 remuntadors, guarderia
- Preu un dia: 90-105 francs (temporades baixa-alta)

Cerler (Alta Ribagorça)

- Cotes: 1.500-2.630 metres
- 29 pistes en 40 km, 15 remuntadors, guarderia
- Preu un dia: 3.100 pessetes

Els Angles (Cerdanya)

- Cotes: 1.600-2.400 metres
- 41 km d'esquí amb 31 pistes, 26 remuntadors, *halfpipe*, 51 km d'esquí de fons, guarderia
- Preu un dia: 137 francs

Font Romeu (Cerdanya)

- Cota: 1.700-2.240 metres
- 40 pistes en 52 km, 34 remuntadors, 1 *surfpark*, 90 km d'esquí de fons, guarderia
- Preu un dia: 130 francs

munt la neu. És per això que engrany les estacions d'esquí han invertit especialment en infraestructures, serveis i accessos.

Andorra, els que més gasten.

Andorra és un cas emblemàtic d'aquest esforç pressupostari. Les cinc estacions d'esquí alpí han invertit 2.239 milions de pessetes per millorar les instal·lacions, xifra que supera àmpliament la resta d'inversions fetes al Pirineu. Entre aquestes estacions destaca Pal-Arinsal, que són les que han fet més despesa, seguides de Pas de la Casa-Grau Roig, i Ordino-Arcalís.

Arinsal, una de les estacions amb millor clima i que combina forfet amb l'estació de Pal, ha adquirit un nou telecadira de quatre places. També Grau Roig, a més d'ampliar la xarxa de neu artificial, ha adquirit un nou telecadira de sis places. A més aquesta estació ja està connectada finalment amb Soldeu-el Tarter amb un telesquí. Aquesta unió, que representa un domini esquiable de més de 150 quilòmetres de pistes, de moment funcionarà de forma experimental, només per 500 persones cada dia. De fet, si bé la unió física ja és una realitat, encara manca l'acord polític entre els comuns d'Encamp i Canillo sobre els límits de les dues parròquies afavorides per la unió.

Soldeu-el Tarter, que ja va adquirir un telecabina l'any passat, ha dedicat els preparatius d'aquesta

temporada a perfeccionar la seva diversitat més enllà de l'esquí alpí, amb una forta aposta pel surf de neu. A més, també organitzen els Campionats del Món de Veterans d'Esquí Alpí, i per cinquè any consecutiu, una cursa única a Europa, l'*snowbike*, que congrega ciclistes que baixen amb bicicleta tot terreny per les pistes a velocitats superiors als 100 km per hora.

Pel seu cantó, Ordino, l'estació més petita i més al nord d'Andorra, ha modernitzat la xarxa de neu artificial. A més, també ha impulsat el Temposki, un forfet que permet a l'esquiador utilitzar un altre dia les hores que no ha esquiat, i a part d'això l'abonament de temporada permet un passí gratuït a l'estació d'esquí de Gstaad, als Alps suïssos.

Davant d'aquesta oferta és fàcil entrar en el dubte sobre què triar de les neus andorranes, per això les cinc estacions s'han agrupat en l'organisme Ski Andorra, que dona la possibilitat de conèixer tota la neu esquiable del Principat amb un forfet únic, que també dona dret a entrar un dia al complex termal de Caldea. En temporada alta aquest passí val 16.950 pessetes i dona dret a esquiar durant cinc dies consecutius. En temporada baixa aquest forfet costa 14.150 pessetes i es pot utilitzar durant cinc dies de dilluns a divendres.

No sorpren aquesta passió per l'esquí a Andorra, si es té en compte que actualment el sector vinculat a la neu, segons dades de bancs privats, mou pràcticament un terç del producte nacional brut

ARXIU

La pràctica de l'esquí es pot fer a qualsevol edat, des dels més grans, en aquesta pàgina, fins als més petits i els més joves. A l'altra pàgina, un practicant del surf de neu a Soldeu.

Formiguera (Cerdanya)

- Cotes: 1.500-2.400 metres
- 17 pistes, 7 remuntadors, 40 km d'esquí de fons
- Preu un dia: 120 francs (estudiants i menors de 16 anys 100 francs)

Ordino-Arcalis (Andorra)

- Cotes: 1.940-2.600 metres
- 24 pistes en 24 km, 12 remuntadors, guarderia, telemark, jardí de neu, heliski
- Preu un dia: 2.700-3.400 pessetes (temporades baixa-alta)

Pirineus 2000-Bolquera (Cerdanya)

- Cotes: 1.600-2.200 metres
- 40 pistes en 52 km, 32 remuntadors, trineu amb gossos i amb rens, guarderia, 80 km d'esquí de fons
- Preu: 130 francs

La Molina (Cerdanya)

- Cotes: 1.600-2.537 metres
- 24 pistes en 27 km, 11 remuntadors, 4 trampolins, guarderia, parc de neu, trineu amb gossos, motos de neu, bumps, 5 km d'esquí de fons
- Preu un dia: 2.950-3.700 pessetes (feiner-festiu)

Pal-La Massana (Andorra)

- Cotes: 1.780-2.358 metres
- 21 pistes en 32 km, 12 remuntadors, guarderia.
- Preu un dia: 2.700-3.400 pessetes (temporades baixa-alta)

Port Aine (Pallars Sobirà)

- Cotes: 1.650-2.440 metres
- 24 pistes en 40 km, 6 remuntadors, surf de neu, 9,5 km d'esquí de fons, guarderia,
- Preu un dia: 2.000-3.000 pessetes (feiner-festiu)

Masella (Cerdanya)

- Cotes: 1.600-2.535 metres
- 34 pistes en 49 km, 11 remuntadors, surf de neu, carving, jardí d'infants.
- Preu un dia: 3.300-3.800 pessetes (feiner-festiu)

Pas de la Casa-Grau Roig (Andorra)

- Cotes: 2.050-2640 metres
- 48 pistes en 87 km, 27 remuntadors, guarderia, esquí de nit, jardí de neu.
- Preu un dia: 3.400-3.900 pessetes (temporades baixa-alta)

Port del Comte (Solsonès)

- Cotes: 1690-2231 metres
- 34 pistes en 40 km, 14 remuntadors, jardí d'infants, halfpipe, trineu amb gossos.
- Preu un dia: 2.000-3.000 pessetes (feiner-festiu)

Vocabulari bàsic

Bumps:

Petits bonyes que es poden trobar als marges de les pistes, que permeten fer petits salts. Aquests petits obstacles són molt buscats per alguns esquiadors, per la qual cosa hi ha algunes estacions d'esquí que han creat pistes exclusives plenes de bonyes d'aquest tipus.

Esquí carving: Tipus d'esquí en què la cua i l'espàtula –la part de davant– són molt amples i el patí –la part on va subjectada la bota– és més estret. Això permet estalviar moviments i conduir millor a les revoltes. El seu disseny el fa apte tant per als primerencs com per als experts i per a esquiador fora de pista. Als EUA s'ha estès molt.

Esquí extrem: Esquí d'alta dificultat que s'acostuma a practicar en plena muntanya, fora de les pistes d'esquí traçades, amb superfícies que tenen entre 45° i 50° d'inclinació.

Esquí de fons o nòrdic: A diferència de l'esquí alpí, en aquesta modalitat d'esquí el contacte amb la natura prima per damunt del descens, ja que normalment els desplaçaments es fan per terrenys plans o amb poca rostrària enmig de boscos. Els esquís són més prims i les fixacions només agafen la part de davant de la bota, això permet caminar arrossegant els peus i desplaçar-se amb facilitat. En l'esquí de fons hi ha el que s'anomena pas de patinador, que utilitzen els esquiadors més experimentats i que permet agafar més velocitat.

Esquí fora de pista: Esquiador fora dels traçats marcats. Si bé permet d'establir un contacte més directe amb la natura, hi ha molts més obstacles, perquè el descens no és controlat per cap estació.

Esquí de muntanya: També dit de travessa. Esquí que es practica fora de les pistes marcades i que consisteix en una manera de progressar per la muntanya, amb unes pells de foca enganxades als esquís que es treuen per al descens. Les fixacions tenen dues posicions: marxa i descens.

cantells i les botes, originàriament de cuir, només estan fixades a l'esquí

per la punta. La tècnica utilitzada per practicar aquesta modalitat d'esquí és avançar la cama i fer una genuflexió de manera que quedi el taló alçat, mentre l'altra cama queda en angle recte. Als països nòrdics aquesta modalitat té un nombre de practicants similar a l'esquí alpí.

Jardí de neu: també dit *snowpark*, defineix un espai nevat destinat als més petits perquè es comencin a familiaritzar amb la neu.

Monosquí: És una superfície en forma d'esquí, però amb les dimensions de dos esquís ajuntats. A diferència del surf, les botes s'hi fixen de manera paral·lela. Amb l'aparició del surf aquesta modalitat ha quedat totalment desfasada i ja pràcticament no es veu a cap estació d'esquí.

Surf de neu: També dit *snowsurf* o *snowboard*, es tracta de la versió da-

munt la neu de la pràctica del surf. Les botes van fixades a l'esquí inclinades a un o altre cantó i una darrere l'altra. L'espàtula i la cua són més amples que la part del centre. Algunes estacions han creat pistes especials per al surf, anomenades *halfpipes*, que tenen forma de canó partit per la meitat, i que permet fer piruetes espectaculars.

Porta-Pimorent (Cerdanya)

- Cotes: 1.600-2.500 metres
- 17 pistes, zona de surf i *halfpipe*, 13 remuntadors, guarderia, trampolí de salts, 25 km d'esquí de fons
- Preu un dia: 107 francs (preu especial estudiants de 91 francs)

Soldeu-el Tarter (Andorra)

- Cotes: 1.710-2.560 metres
- 32 pistes en 62 km, 21 remuntadors, guarderia, *stadibumps*.
- Preu un dia: 3.200-3.700 pessetes (temporades baixa-alta)

Vallter 2000 (Ripollès)

- Cotes: 1.950-2.535 metres
- 12 pistes en 10 km, 8 remuntadors, guarderia
- Preu un dia: 2.700-3.000 pessetes (feiner-festiu)

Bonabé (Pallars Sobirà)

- Cotes: 1.400-1.800 metres
- Recorregut lineal de 17 km de diverses dificultats, raquetes, travesses diürnes i nocturnes, esquí de muntanya, *carving*
- Preu un dia: 400-750 pessetes (feiner-festiu)

Puigbalador (Cerdanya)

- Cotes: 1.700-2.400 metres
- 14 pistes, 9 remuntadors
- Preu un dia: 115 francs

Super Espot (Pallars Sobirà)

- Cotes: 1.500-2.430 metres
- 31 pistes en 38 km, 10 remuntadors, pista cronometrada d'eslàlom, jardí infantil
- Preu un dia: 2.500-3.200 pessetes (feiner-festiu)

ESTACIONS ESQUÍ DE FONTS

Espai Capcir (Capcir)

- Cota: 1.500 metres
- 22 pistes en 140 km, pista patinador, esquí travessa
- Preu un dia: 38 francs

Rasos de Peguera (Berguedà)

- Cotes: 1.850-2.050 metres
- 9 pistes en 7 km, 5 remuntadors, guarderia, 8 km d'esquí de fons
- Preu un dia: 2.000-2.800 pessetes (feiner-festiu)

Vall de Nuria (Ripollès)

- Cotes: 1.964-2.252 metres
- 10 pistes en 7 km, 4 remuntadors, raquetes, esquí de muntanya, parc de neu
- Preu un dia: 2.400-3.000 pessetes (feiner-festiu)

Aransa (Cerdanya)

- Cotes: 1.885 metres
- 4 pistes en 32 km
- Preu un dia: 500-900 pessetes (feiner-festiu)

Gulls Fontanera (Cerdanya)

- Cota: 1.910-2.052 metres
- 18 pistes en 48 km, raquetes, pistes patinador, guarderia
- Preu un dia: 400-700 pessetes (feiner-festiu)

andorrà, aproximadament uns 29.000 milions de pessetes. Els responsables de Ski Andorra assenyalen que en competència amb aquest potencial d'activitat blanca només hi ha els Alps, i que en canvi amb les estacions de la resta del Pirineu hi ha una situació de complementarietat.

Gratant el cel. La resta d'estacions del Pirineu català també s'han preparat a fons per aquesta temporada. La que ha anat més amunt ha estat Boí Taüll Resort, que ja té a punt un nou telecadira de dues places que arriba fins al Puig Falcó, a 2.750 metres d'alçada, i es converteix així en la cota màxima de totes les estacions del Pirineu. El principal valor afegit d'aquesta estació és que encara té molt de terreny per a expandir-se, i en tres anys es podria convertir en la instal·lació amb més domini esquiable del Pirineu.

Les altres estacions, però, no s'han quedat enrere. Port del Compte, per exemple, l'estació més propera a Barcelona, ha construït una pista de *half-pipe* per a surf de neu a 2.240 metres d'alçada. A Baqueira-Beret s'han reforçat sobretot les cafeteries i la xarxa de

Vine a conèixer les novetats de Pal i Arinsal

Esquia Gratis

COMPRA UN FORFET A PAL I

LA REVISTA EL TEMPS

TE'N REGALA UN ALTRE D'IGUAL

Promoció vàlida per a tota la temporada d'esquí 97-98, excepte des del 25/12/97 fins al 4/1/98 i durant el mes de febrer.

Vine a conèixer les novetats de Pal i Arinsal

Esquia Gratis

COMPRA UN FORFET A ARINSAL I

LA REVISTA EL TEMPS

TE'N REGALA UN ALTRE D'IGUAL

Promoció vàlida per a tota la temporada d'esquí 97-98, excepte des del 25/12/97 fins al 4/1/98 i durant el mes de febrer.

La Rabassa (Andorra)

- Cotes: 2.050-2.350 metres
- 15 km de pistes, raquetes, jardí de neu, tobogans de neu
- Preu un dia: 800

Lles (Cerdanya)

- Cota: 2094 metres
- 8 pistes en 27 km, esquí de muntanya, telemark, guarderia, jardí de neu i raquetes.
- Preu un dia: 500-900 pessetes (feiner-festiu)

Pla de Nègua (Pallars Sobirà)

- Cotes: 1.200-2.300 metres
- 4 pistes en 20 km, raquetes, esquí de muntanya, esquí country
- Preu un dia: 200 pessetes (feiner-festiu)

Sant Joan de l'Erm (Alt Urgell)

- Cotes: 1.700-2.050 metres
- 5 pistes en 50 km, esquí nocturn, de muntanya, trineus amb gossos, raquetes
- Preu un dia: 500-900 pessetes (feiner-festiu)

Tavascan (Pallars Sobirà)

- Cotes: 1.750-2.250 metres
- 4 pistes en 18 km, una pista d'esquí alpí de 2 km, 1 remuntador, surf de neu, telemark, trineus, raquetes, esquí de travessia, motos de neu
- Preu un dia: 400-600 pessetes (feiner-festiu)

Tuixén-la Vansa (Alt Urgell)

- Cotes: 1.600-2.150 metres
- 8 pistes en 25 km
- Preu un dia: 500-900 pessetes (feiner-festiu)

neu artificial. Aquest també ha estat l'objectiu de Masella, que a més de la neu ha instal·lat un nou telecadira. Super Espot en canvi ha optat per fer una pista d'eslàlom amb cronometratge automàtic, per sentir-se per uns moments la "bomba" Alberto Tomba. També han fet millores generals la Molina, Port Ainé, Cerler, Rasos de Peguera, Vall de Núria i Vallter 2000.

Prova de ciclisme de muntanya a Soldeu-el Tarter. A més de l'esquí alpí tradicional, moltes estacions proposen noves activitats per acontentar totes les maneres d'acostar-se a la neu.

Pel que fa a les estacions de Catalunya Nord (Font Romeu, Eina, Puigbalador, Puigmal, Pirineus 2000, Formiguera, els Angles i Porta Pimorent), han millorat accesos, remuntadors, i en alguns casos han incorporat altres atractius a les pistes com trens tirats per rens o excursions amb raquetes. A més a més, existeix la possibilitat d'adquirir un forfait únic que pot ser utilitzat a les nou estacions.

Aquells que volen assaborir la natura més que no pas la velocitat del descens també tenen un ampli ventall d'ofertes al Pirineu per practicar l'esquí de fons. Els responsables d'aquestes estacions asseguren que l'esquí nòrdic permet un contacte molt més real amb la natura, ja que els esquí-

adors sovint van en solitari per les pistes.

Aquesta temporada moltes estacions de fons, a més de millorar i ampliar les pistes, estan potenciant les raquetes i també les excursions amb esquís i altres activitats. Una estació que ha ampliat l'oferta a altres possibilitats és la Rabassa, a Andorra, que ha instal·lat diversos tobogans de neu amb girs i salts de diferent dificultat.

Com que cada cop són més els qui es deixen seduir per l'esquí

de fons, la majoria de les estacions han creat i millorat els equips de mestres d'aquesta modalitat d'esquí.

Tots els preus. La popularització de l'esquí de fons i sobretot de l'esquí alpí ha fet que les estacions cada cop treballin més abans de començar la temporada d'esquí per tenir-ho tot a punt. A més, també ofereixen tot tipus de possibilitats amb els preus dels forfets, amb descomptes segons temporada, si és dia feiner o festiu, si els esquiadors són més petits de sis anys o si són més grans de setanta anys, si volen esquiar tot un dia, només mig dia o fins i tot algunes hores, etc. Algunes empreses d'aquestes fins i tot combinen els seus forfets amb els d'altres pistes dels Alps. Tot sigui per fer més llaminar el dolç blanc.

A part d'això si els esquís de tipus *carving* s'imposen amb força ja no hi haurà cap excusa per provar d'acostar-se a la neu amb el bé de Déu de possibilitats que ofereixen les estacions i que cada cop van a més.

Oriol Cortacans